

Reactie Esigbond op internetconsultatie inzake de regeling voor de invoering van standaard verpakkingen van e-sigaretten

De onafhankelijke Elektronische Sigaretten Bond Nederland ('Esigbond') maakt graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op de internetconsultatie ***houdende wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling in verband met het invoeren van standaardverpakkingen voor sigaren en elektronische dampwaar*** met de voorstellen voor de technische uitvoering van standaardverpakkingen voor e-sigaretten.

Daarbij maakt de Esigbond tevens gebruik van de gelegenheid om enkele hardnekkige misverstanden over de geregistreerde e-sigaret recht te zetten en de belangrijke rol die de e-sigaret speelt voor de huidige gebruikers – én kan spelen voor volwassen rokers – bij het terugdringen van het aantal rokers en het boeken van gezondheidswinst.

Samengevat verzoeken wij het ministerie:

1. Om duidelijkheid te verschaffen over de technische uitvoering van het besluit
2. Rekening te houden met de verplichtingen voor de verkoop aan de consument
3. Serieus rekening te houden met de praktische (on)haalbaarheid en de reguliere sector tegemoet te komen.
4. Een uitzondering te maken voor producten zonder nicotine.
5. Rekening te houden met het relatieve risico van de e-sigaret ten opzichte van de tabakssigaret en dit in de verpakking tot uitdrukking te laten komen.
6. De illegale handel en de instroom van niet-geregistreerde e-sigaretten te voorkomen en hierop beter te handhaven.

1. Onjuiste basis voor het besluit

Het besluit lijkt gebaseerd op de veronderstelling dat TPD-conforme e-sigaretten (producten die voldoen aan de EU-richtlijnen) gelijk zijn aan de illegale niet-geregistreerde producten die bijna dagelijks in het nieuws verschijnen. Dit is een misvatting:

1. De kleurige en cartoonachtige afbeeldingen van producten die in het RIVM-rapport als voorbeeld zijn gepresenteerd, betreffen niet-TPD-conforme illegale producten die niet door de reguliere sector worden geproduceerd of verkocht.

2. TPD-conforme producten zijn geregistreerd in de EU-CEG database, hetgeen betekent dat zowel de inhoud, de kwaliteit en de producent bekend zijn en daarmee handhaafbaar. Illegale producten daarentegen blijven ongeregistreerd en de verkoper is niet bekend. Hierdoor zijn deze producten niet handhaafbaar, maar juist populair onder minderjarigen.
3. Inmiddels zijn de verpakkingen sinds 1 januari 2024 reeds aangepast aan het smaakverbod: alleen tabakssmaak (zie foto's). Dit zijn overduidelijk niet de producten die door minderjarigen worden aangeschaft. Hierdoor is er geen enkele rechtvaardiging of noodzaak voor standaard verpakkingen.

Door standaardverpakkingen te eisen voor TPD-conforme producten wordt de verkeerde partij aangepakt, terwijl de bron van het probleem – de illegale handel in niet-geregistreerde producten – onaangeroerd blijft.

2. Maatregel is ineffectief. Illegaliteit blijft bestaan en het beoogde doel wordt niet bereikt

Het beoogde doel van het besluit 'om te voorkomen dat kinderen verslaafd raken aan nicotine en om hen te beschermen tegen de verleiding om te gaan roken/vapen' wordt niet bereikt. Het besluit grijpt namelijk niet in op de daadwerkelijke bron van het probleem, namelijk toegang van jeugd tot illegale producten, maar treft alleen de gereguleerde sector die geregistreerde producten verkopen die aan de TPD-vereisten voldoen. Het probleem ligt namelijk bij:

1. De toegang van minderjarigen tot illegale niet TPD-conforme, niet-geregistreerde producten, die niet onder regelgeving vallen.¹²
2. Het feit dat eerdere maatregelen (zoals NIX18, het uitstalverbod, het smaakverbod en online verkoopverbod) niet het gewenste effect hebben gehad op de toegang tot *illegale* handel.

De toegenomen illegaliteit en handel in niet-geregistreerde producten is een serieus probleem. In het afgelopen half jaar zijn er honderdduizende illegale producten inbeslaggenomen.³⁴⁵ Het invoeren van standaardverpakkingen zal daarom geen enkele bijdrage leveren aan het terugdringen van het

¹ <https://archive.ph/bkpwZ#selection-1419.90-1425.180> De illegale vapehandel op schoolpleinen neemt toe, maar makkelijk verdienen is moeilijk te stoppen Volkskrant

²RTL <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5450560/wat-zit-er-vapes-vapes-van-nederlandse-kinderen-lab-onderzocht-bomvol-gif>

³ <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2025/07/10/nvwa-neemt-80.000-illegale-vapes-in-beslag>

⁴ <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2025/04/02/nvwa-neemt-tot-nu-toe-185.000-verboden-vapes-in-beslag>

⁵ <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2025/05/19/nvwa-neemt-70.000-verboden-vloeistoffen-voor-vapes-in-beslag>

gebruik van illegale, niet TPD-conforme, niet-geregistreerde e-sigaretten door minderjarigen. Met alle gevaren voor de volksgezondheid van dien.⁶

3. Risicoproportionaliteit: E-sigaret substantieel minder schadelijk dan tabakssigaret en bewezen effectief afstapproduct

Risicoproportioneel

Er bestaan veel misvattingen over de e-sigaret. Ruim 85% van de Nederlanders die roken denkt ten onrechte dat de e-sigaret net zo schadelijk of zelfs schadelijker is dan de sigaret⁷. Dit is een wereldwijd probleem. Het OHID⁸ stelt dat publieke opvattingen over de **absolute en relatieve schadelijkheid van vaperen** vaak niet overeenkomen met het wetenschappelijke bewijs, en dat deze mispercepties een duidelijke invloed hebben op rook- en vape-gedrag. Onjuiste percepties (dat vaperen even of meer schadelijk is dan roken) hangen samen met een grotere kans op terugval naar roken bij ex-rokers, terwijl correcte percepties (dat vaperen minder schadelijk is) juist samenhangen met meer overstap naar vaperen bij rokers. De e-sigaret is een bewezen substantieel minder schadelijk alternatief voor de sigaret en rokers die de afstap van de sigaret maken met behulp van een e-sigaret worden geadviseerd om het gebruik van de e-sigaret pas te stoppen als gevaar voor terugval op de sigaret is geweken.

De e-sigaret biedt rokers, als zij volledig overstappen, gezondheidswinst. Dit wordt bevestigd door het Trimbos.⁹ Het RIVM stelt verder dat de roker belang heeft bij correcte en begrijpelijke informatie over minder schadelijke producten zoals de e-sigaret.¹⁰ De verpakking, alsmede het breed gevoerde beleid zou dit relatieve risico van de e-sigaret moeten ondersteunen.

Volwassenen die roken hebben recht op alle hulpmiddelen om zsm te stoppen met roken

Zolang er nog meer dan 2,5 miljoen volwassenen roken en een groot deel er niet in slaagt om te stoppen of aanstalten maakt zijn alle hulpmiddelen hard nodig om het risico op gezondheidsschade als gevolg van roken terug te dringen.¹¹ De e-sigaret behoort tot de meest effectieve hulpmiddelen om van het roken af te stappen en kan meer rokers helpen dan de door de Nederlandse overheid aangewezen hulpmiddelen.¹² Roken is bewezen schadelijk en rokers hebben het recht om te weten dat een overstap op de e-sigaret gezondheidswinst oplevert. Door de e-sigaret gelijk te stellen aan de tabakssigaret, wordt een verkeerd signaal afgegeven en ontnemt men rokers het recht op een minder schadelijk alternatief.

⁶ <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5450560/wat-zit-er-vapes-vapes-van-nederlandse-kinderen-lab-onderzocht-bomvol-gif>

⁷ <https://www.weareinnovation.global/documents/wai-ipsos-innovation-misperception-epidemic.pdf>

⁸ Nicotine vaping in England: 2022 evidence update main findings (2022) GOV.UK. Available at: <https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-main-findings>.

⁹ Trimbos factsheet Factsheet Elektronische Sigaretten (Vapes) (oktober 2023) [link](#)

¹⁰ Staal, Y.C.M. and Talhout, R. (2016) 'Alternatieve tabaksproducten: harm reduction?' [link](#)

¹¹ Etter, J.-F. (2025) 'Let's talk about nicotine, tobacco, smoking cessation and harm reduction', *Nicotine, tobacco and smoking cessation*, 21 May. Available at: https://profetter.substack.com/p/welcome?utm_medium=ios.

¹² Lindson, N. et al. (2025) 'Electronic cigarettes for smoking cessation - Lindson, N - 2025 | Cochrane Library'. Available at: <https://www.cochranelibrary.com/cdsr/doi/10.1002/14651858.CD010216.pub9/full>

Stoppen met roken, op welk moment dan ook, vermindert de risico's op ernstige ziekten en vroegtijdige sterfte. Vrijwel alle extra sterfterisico's verdwijnen wanneer men stopt vóór de leeftijd van 40 jaar. Er bestaat geen twijfel over het feit dat vaperen (gebruik van e-sigaretten of ENDS) en het gebruik van andere rookvrije nicotineproducten (orale nicotinezakjes, rookloze en verhitte tabak) veel veiliger zijn dan het roken van sigaretten. Rookvrije producten brengen geen verbranding met zich mee en produceren geen verbrandingsproducten. Overschakelen van roken naar rookvrij nicotinegebruik leidt tot een sterk verminderde blootstelling aan de belangrijkste giftige stoffen die verband houden met ernstige ziekten.¹³

Misvattingen over de huidige praktijk

Beleidskeuzes drijven consumenten richting de illegale handel.¹⁴ Mediaberichten over het gebruik door minderjarigen van niet-geregistreerde e-sigaretten worden verward met de geregistreerde TPD-conforme e-sigaretten die door de reguliere sector worden verkocht, maar zijn wel reden voor beleidskeuzes. En zetten mensen op het verkeerde been.¹⁵

4. Informatieverplichting aan consument

Volgens Nederlandse alsmede Europese wet- en regelgeving is de verkoper verplicht om de consument vóór de koop duidelijke informatie te verschaffen. De consument heeft recht op duidelijke en juiste informatie en de verkoper moet zich houden aan de volgende regels:

1. De verkoper moet vóór aankoop heldere, juiste en volledige informatie geven over het product: kenmerken, prijs (incl. btw en eventuele kosten), levertijd, en de identiteit van de verkoper.
2. Misleidende of onvolledige informatie is verboden (Wet oneerlijke handelspraktijken).

De verkoper wordt door deze maatregel (standaard verpakkingen) belemmerd in het verschaffen van de juiste informatie. De huidige regels maken het al moeilijk: de verkoper mag de consument niet informeren over e-sigaretten (Reclameverbod) en op de enige plek waar de consument wel mag en kan worden geïnformeerd over de e-sigaret (fysieke winkel) is het aanprijzen van e-sigaretten verboden. De verkoper mag het product niet uit de verpakking halen. Als de verpakking geen mogelijkheid meer biedt om informatie te verschaffen kan de consument zich niet goed laten informeren. In Denemarken, waar een wetgeving voor neutrale verpakkingen voor e-sigaretten geldt heeft de consument de mogelijkheid zich online te informeren. In Nederland is dat vanwege het online verkoop- en uitstalverbod niet mogelijk.

¹³ 'Tobacco harm reduction: evidence briefs for policymakers' (2025) *The Counterfactual*. Available at: <https://clivebates.com/evidence/>

¹⁴ https://acvoda.nl/2024/08/30/enquete-onder-nederlandse-dampers-over-de-gevolgen-van-het-online-verkoop-en-smaakverbod/?_sm_nck=1

¹⁵ Hulten, M. van (2025) *Als deze moeder ontdekt hoeveel haar zoon vapet en hoe schadelijk dat is, bedenkt ze een onorthodox alternatief*, de Volkskrant. Available at: <https://www.volkskrant.nl/volkskrant-magazine/als-deze-moeder-ontdekt-hoeveel-haar-zoon-vapet-en-hoe-schadelijk-dat-is-bedenkt-ze-een-onorthodox-alternatief~b21ff196/>

5. Onduidelijkheid, onhaalbaarheid praktische uitvoering en onrealistische overgangperiode

De inwerkingtredingsperiode is onhaalbaar en de overgangperiode is onrealistisch. Er zijn meer dan 1200 producten *zonder nicotine* (e-sigaret en accessoires) in de markt. Iedere e-sigaret heeft unieke accessoires zoals o.a. coils, clearomizers en batterijen. Al deze producten hebben een eigen verpakking. Dit is uitgezonderd de e-liquids waarvan er ongeveer 320 in omloop zijn.

Onduidelijkheid over de verpakkingseisen, productietijd en omloopsnelheid

Ten eerste bestaat er op veel punten nog onduidelijkheid over de verpakkingseisen waardoor het voor producenten op dit moment niet mogelijk is om er uitvoering aan te geven. Wij verwijzen naar de brieven die hierover door de bond en meerdere marktpartijen aan het ministerie zijn gestuurd, met het verzoek hierop eerst verduidelijking te geven. Pas na het verkrijgen van duidelijkheid is het mogelijk om ontwerpers opdracht te geven over de uitvoering van het besluit.

Verzoek om voldoende rekening te houden met benodigde tijd voor productie en omloopsnelheid

Wij verzoeken u rekening te houden met de benodigde tijd voor productie en transport van nieuwe verpakkingen alsmede de omloopsnelheid van zowel importeurs als winkeliers.

De omloopsnelheid van *e-sigaretten en accessoires* is laag en de Nederlandse voorraden zijn groot. Zowel in de winkels als bij de importeurs. De gemiddelde omloopsnelheid (fabricage, transport, voorraad) van apparaten voor een importeur bedraagt *18 maanden*. Importeurs kennen behoorlijke voorraden omdat er een minimale afname geldt bij de Chinese fabrikanten en om de producten volgens de geldende Nederlandse TPD regels geleverd te kunnen krijgen.

De gemiddelde omloopsnelheid bij een winkelier is *12 maanden*.

Zo lang het technisch nog niet haalbaar is om nieuwe verpakkingen te verstrekken verzoeken wij de overheid om aan importeurs de mogelijkheid te bieden om de gereguleerde Nederlandse winkels te blijven voorzien van de huidige verpakkingen. De winkeliers op hun beurt zouden ruim de gelegenheid moeten krijgen om voorraden te verkopen.

6. Impact op consumenten

Navulbare en herlaadbare e-sigaretten (devices) zijn relatief duurzame producten: consumenten gebruiken hun apparaat langere tijd mede vanwege de hoge aanschafkosten.

De accessoires voor deze duurzame startersets (coils en clearomizers) worden nog geruime tijd na de aanschaf aangekocht door consumenten. De aantallen zijn laag en het zal voor producenten niet lonen om deze accessoires te voorzien van nieuwe neutrale verpakkingen. Hierdoor wordt de consument opgezadeld met een probleem. Als deze accessoires niet meer verkrijgbaar zijn, zal de consument een nieuw apparaat aan moeten schaffen. Daarbij zou de overheid zich af moeten vragen wat de noodzaak is om accessoires te voorzien van een neutrale verpakking. Een verpakking van een accessoire zal geen enkele reden zijn om wel of niet gebruik te maken van een e-sigaret.

Invoering van standaardverpakkingen maakt het voor consumenten bovendien praktisch onmogelijk om het juiste product te vinden.

7. Onredelijke impact op de sector. Gemis aan nut of noodzaak

Eerder genomen maatregelen hebben geleid tot een daling van de omzet van de reguliere sector met ongeveer 80%. De omzetsdaling wordt bevestigd door de NSO-Retail omzetmonitor die sinds de invoering van het smaakverbod op 1 januari 2024 een daling heeft geregistreerd van 64%¹⁶. Deze daling komt niet overeen met het gerapporteerde e-sigaretgebruik. Dit toont overduidelijk aan dat jongeren (evenmin als volwassenen) hun vapes via andere wegen aanschaffen dan via de reguliere sector.

De reguliere sector heeft in de afgelopen jaren enorme impactvolle wetgeving te voorduren gehad met als doel om niet-rokers en minderjarigen te behoeden voor het gebruik van e-sigaretten (uitstalverbod, onlineverkoopverbod en smaakverbod). De daadwerkelijke resultaten of impact van deze regels voor de reguliere producten voor de beoogde doelgroep is door de Nederlandse overheid niet gemeten.

Bovendien heeft de sector sinds januari 2024 al tot twee keer toe enorm ingrijpende en kostbare aanpassingen aan verpakkingen en producten doorgevoerd:

1. 1 januari 2024: Als gevolg van het smaakverbod moesten alle bestaande producten, inclusief die met tabakssmaak, van de markt worden gehaald. Dit maakte de ontwikkeling van volledig nieuwe e-sigaretten noodzakelijk (inclusief verpakkingen).
2. 1 januari 2025: Opnieuw moesten alle verpakkingen worden aangepast om verwijzingen naar "tabakssmaak" te verwijderen.
3. Het huidige plan betekent dat **wederom ruim 1200 producten moeten worden aangepast**, wat leidt tot onoverkomelijke kosten en een onwerkbare situatie.

Dit wordt dus al de **derde keer** dat er aanpassingen worden verlangd van een branche die welwillend is maar **ten onrechte wordt gezien als de veroorzaker van het probleem**.

De toekomstige maatregel om de verkoop van e-sigaretten uitsluitend toe te staan aan speciaalzaken maken deze maatregel volstrekt overbodig.

8. De cruciale rol van de legale sector wordt ondermijnd

De legale sector speelt een essentiële rol in het ondersteunen van volwassen rokers om van het roken af te stappen. De huidige en geplande maatregelen maken deze rol vrijwel onmogelijk:

1. Met de invoering van het online verkoopverbod (1 juli 2023) en het smaakverbod (1 januari 2024) zijn e-sigaret speciaalzaken bijna volledig uit het straatbeeld verdwenen.

¹⁶ <https://nsoretail.nl/ledenvoordelen/nso-retail-omzetmonitor/>

2. De verkoop van e-sigaretten vindt nu alleen nog plaats in tabakswinkels en gemakszaken, wat de toegankelijkheid voor volwassen ex-rokers ernstig belemmert. Plannen van de overheid om de beschikbaarheid van e-sigaretten drastisch te beperken tot uitsluitend speciaalzaken zal leiden tot enorme daling van de beschikbaarheid voor de consument.
3. Er is dringend behoefte aan meer aandacht voor de volwassen roker. Het aantal volwassen rokers en verstokte rokers daalt nauwelijks, en steeds minder mensen ondernemen een poging om te stoppen met roken.

Door de legale sector te ondermijnen, wordt het vrijwel onmogelijk om rokers, die anders doorroken, te ondersteunen bij de overstap naar een minder schadelijk alternatief, waarvan zij aanzienlijk baat kunnen hebben.

9. Onderbouwing van de maatregel niet in overeenstemming met wetenschap en praktijk

De onderbouwing van de maatregel (zoals opgenomen in de Nota van Toelichting bij Stb. 2025, 8) is niet in overeenstemming is met de huidige stand van wetenschap en praktijk, en kan onbedoeld afbreuk doen aan zowel de mogelijkheden voor volwassen rokers om volledig te stoppen met roken, als aan de kansen om via schadebeperking hun gezondheidsrisico's aanzienlijk te verkleinen.

Doelstelling rook en dampstop voor alle leeftijden

Argumentatie overheid:

Een combinatie van wettelijke maatregelen en intensieve campagnes strekt ertoe om te bewerkstelligen dat alle rokers (jong en oud) en gebruikers van elektronische dampwaar stoppen met roken en dampen, gestopt blijven en dat meeroken en meedampen door jong en oud wordt voorkomen.

Reactie:

Het terugdringen van gebruik van e-sigaretten onder volwassenen kan niet zonder meer als uitgangspunt worden onderschreven, aangezien een grote groep volwassen rokers (gebruikers tabakssigaret) er niet in slaagt om met roken te stoppen of geen intentie heeft om te stoppen met nicotinegebruik. Zolang er in Nederland nog miljoenen rokers zijn, is het van wezenlijk belang dat substantieel minder schadelijke alternatieven, zoals de e-sigaret en andere bewezen minder schadelijke nicotineproducten, beschikbaar en aantrekkelijk blijven. Deze producten bieden rokers een effectieve mogelijkheid om volledig te stoppen of hun gezondheidsrisico's aanzienlijk te beperken. Onafhankelijke beoordelingen, waaronder het Nicotine Vaping in England Evidence Update (OHID, 2022), bevestigen dat volledig overstappen van roken naar gereguleerd gebruik van e-sigaretten gepaard gaat met substantieel lagere gezondheidsrisico's. Zelfs wanneer volledige rookstop niet wordt bereikt, kan het vervangen van (een deel van) de sigaretten door vaperen leiden tot aanzienlijke reducties in blootstelling aan kankerverwekkende stoffen en andere toxines. Bovendien benadrukt OHID dat mensen die zijn overgestapt op vaperen ontmoedigd zouden moeten worden om hiermee te stoppen als er nog een reëel risico bestaat dat zij anders zouden terugvallen

naar roken. In die gevallen is het langdurig blijven gebruiken van e-sigaretten een aanvaardbare harm-reductionstrategie, omdat het gezondheidsrisico ervan slechts een fractie is van dat van roken.

Consistentie in tabaksontmoedigingsbeleid

Argumentatie overheid:

Het invoeren van standardeisen aan de verpakkingen van sigaren en elektronische dampwaar zal de aantrekkelijkheid van verpakkingen van deze producten en daarmee van de producten zelf verregaand beperken. Een standaardverpakking voor alle elektronische dampwaar en sigaren sluit aan bij de reeds ingevoerde standaardverpakking voor sigaretten en shagtabak.

Reactie:

Het streven naar consistentie in regelgeving is begrijpelijk, maar een uniforme verpakking voor producten met zeer uiteenlopende risicoprofielen kan onbedoelde negatieve effecten hebben. Internationaal onderzoek, waaronder het OHID-rapport (2022)¹⁷, benadrukt het belang van juiste risicocommunicatie. Het visueel gelijktrekken van e-sigaretten met tabakssigaretten kan de groeiende misvatting versterken dat beide even schadelijk zijn. Deze mispercepties worden in de literatuur aangemerkt als een belemmering voor overstapbereidheid van rokers naar minder schadelijke alternatieven, en daarmee als een gemiste kans op aanzienlijke gezondheidswinst. Daarnaast laat de praktijk zien dat de verkoop van gereguleerde e-sigaretten vrijwel volledig is verschoven naar de verkoop van ongereguleerde, illegale producten met een aanzienlijk hoger risicoprofiel. De maatregel is uitsluitend van toepassing op de gereguleerde markt, die inmiddels een zeer klein deel van de totale consumptie uitmaakt. Hierdoor wordt juist voor mensen die roken de aantrekkelijkheid van producten die aan strenge veiligheids- en kwaliteitsnormen voldoen als hulpmiddel voor een afstap verminderd, terwijl de veel risicovollere ongereguleerde e-sigaretten buiten schot blijven.

Veronderstelde aantrekkelijkheid van verpakkingen ingehaald door de praktijk

Argumentatie overheid:

Het invoeren van een standaardverpakking is een geschikte maatregel omdat verpakkingen in grote mate bepalen hoe aantrekkelijk een product is. De huidige verpakkingen zijn vaak aantrekkelijk vormgegeven en geven de sigaren en elektronische dampwaar de uitstraling van een luxeproduct. Bij e-sigaretten wekken de verpakkingen soms zelfs de indruk dat het om een onschuldig product gaat, en zijn deze niet zelden gericht op jongeren.

Reactie:

Hoewel verpakkingselementen in theorie kunnen bijdragen aan productaantrekkelijkheid, is bij gereguleerde e-sigaretten in Nederland het verpakkingsontwerp sinds het smaakverbod (2024) al sterk versoberd. Er is geen sprake meer van de opvallende marketinguitingen die in het verleden mogelijk waren. De bewering dat verpakkingen nog steeds vaak een luxe-uitstraling hebben of onschuldig ogen, sluit niet aan bij de huidige markt voor legale producten. De noodzaak voor aanvullende verpakkingsneutraliteit is daarmee feitelijk ingehaald door de praktijk. De belangrijkste uitdaging ligt nu bij het terugdringen van de omvangrijke illegale markt, waar juist producten met

¹⁷ Nicotine vaping in England: 2022 evidence update main findings (2022) GOV.UK. Available at: <https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-main-findings>

felle kleuren, opvallende vormgeving en een veel hoger risicoprofiel circuleren. Nieuwe beperkingen op de verpakking van gereguleerde producten zullen niets veranderen aan de aantrekkelijkheid van deze ongereguleerde producten, maar wél het minder schadelijke, gereguleerde aanbod ontmoedigen.

Meer aandacht voor gezondheidswaarschuwingen

Argumentatie overheid:

Door standaardverpakkingen zal meer aandacht uitgaan naar de ontmoedigende aanduidingen op de verpakkingen zoals de gezondheidswaarschuwing. Dit vergroot het bewustzijn van de schadelijke risico's van elektronische dampwaar voor de volksgezondheid en kan daarmee bijdragen aan het ontmoedigen van het gebruik.

Reactie:

Internationale evidence (o.a. OHID 2022) laat zien dat gezondheidswaarschuwingen bij vapes vaak verkeerd worden geïnterpreteerd als een aanwijzing dat deze producten even schadelijk zijn als sigaretten. Dit vergroot mispercepties, wat ertoe kan leiden dat rokers minder geneigd zijn om over te stappen. Als doel is om juist de meest schadelijke vormen van nicotinegebruik te verminderen, dan moet de verpakking waarschuwen zónder dat deze overstap belemmerend werkt. Dat vereist een andere visuele en tekstuele balans dan bij tabak.

Geen minder vergaande opties mogelijk

Argumentatie overheid:

Het is niet mogelijk de aantrekkelijkheid van de verpakkingen van deze producten voor jongeren, rokers, dampers of ex-rokers en ex-dampers op een andere manier te verkleinen: minder vergaande eisen aan het uiterlijk zouden alsnog ruimte laten voor aantrekkelijke kenmerken en afleiden van de gezondheidswaarschuwingen, en daarom niet genoeg bijdragen aan de ambitieuze doelstelling van een rookvrije generatie in 2040.

Reactie:

De stelling dat het niet mogelijk is om de aantrekkelijkheid van verpakkingen op een minder vergaande manier te verkleinen, sluit niet aan bij de huidige praktijk. Sinds het smaakverbod en de daaropvolgende aanpassingen van verpakkingen is er in de gereguleerde markt geen sprake meer van e-sigaretten met verpakkingen die door hun vormgeving aantrekkingskracht uitoefenen op jongeren. Dit blijkt ook uit het gedrag van jongeren: zij kopen geen gereguleerde TPD-conforme producten, maar kiezen uitsluitend voor ongereguleerde illegale exemplaren. Dit toont aan dat het wél mogelijk is om de aantrekkelijkheid via minder ingrijpende maatregelen te beperken. Beperkingen kunnen gericht blijven op specifieke elementen die jongeren aanspreken (zoals felle kleuren, speelgoedachtige vormgeving of merklogo's), terwijl functionele en neutrale aantrekkelijkheid voor volwassen rokers behouden blijft. Dit sluit aan bij harm-reductionbeleid zoals in het VK, waar jeugdtoegang en -marketing wordt beperkt, maar overstapmogelijkheden voor volwassen rokers juist worden ondersteund.

Geen uitzonderingen voor nicotinevrije e-sigaretten of onderdelen

Argumentatie overheid:

Het vrijstellen van enkele producten, zoals elektronische sigaretten zonder nicotine, of onderdelen zou kunnen suggereren dat het gebruik van die producten of onderdelen niet, of minder schadelijk zou zijn.

Reactie:

In werkelijkheid is er brede wetenschappelijke consensus dat (nicotinevrije) e-sigaretten aanzienlijk minder schadelijk zijn dan het roken van tabak.¹⁸ Het gelijkstellen in verpakkingseisen versterkt de verkeerde indruk dat alle vormen van gebruik even gevaarlijk zijn. Dit ondermijnt het doel van 'harm reduction' en kan volwassen rokers ontmoedigen om over te stappen naar minder schadelijke opties.¹⁹

¹⁸ *Nicotine vaping in England: 2022 evidence update main findings* (2022) GOV.UK. Available at: <https://www.gov.uk/government/publications/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update/nicotine-vaping-in-england-2022-evidence-update-main-findings>

¹⁹ 'Tobacco harm reduction: evidence briefs for policymakers' (2025) *The Counterfactual*. Available at: <https://clivebates.com/evidence/>